

Terugblik met oud-bestuursleden van NESPEN

Na een lange periode geeft het bestuur van NESPEN dit jaar het stokje over aan nieuwe bestuursleden. We kijken terug met Geert Wanten, Koen Joosten en Cora Jonkers met als hoogtepunt het ESPEN-congres in 2017 in Den Haag.

NESPEN (*Netherlands Society for Parenteral and Enteral Nutrition*) is een zelfstandig werkende vereniging die valt als sectie onder de Nederlandse Vereniging voor Gastro-enterologie (NVGE). De sectie is ontstaan uit de vroegere sectie voeding en metabolisme (SVEM) die in 2001 de naamswijziging heeft gekregen tot NESPEN. Hiermee is ook de officiële verbinding ontstaan met ESPEN, de Europese organisatie op het gebied van klinische voeding en metabolisme. NESPEN heeft als doel: het bevorderen van kennis en de toepassing van deze kennis betreffende klinische voeding en metabole ziekten alsmede de onderlinge beïnvloeding van voeding, voedingsstoffen en door (ziekte ontregelde) metabole processen. NESPEN richt zich hierbij op een multidisciplinaire doelgroep: medici, pre-klinici, apothekers, voedingskundigen, diëtisten, (voedings)verpleegkundigen en overige academici die geïnteresseerd zijn in voeding in zijn breedste toepassing.

Het huidige NESPEN-bestuur bestaat uit Geert Wanten, MDL-arts Radboudmc (voorzitter), Koen Joosten, kinderarts-intensivist Erasmusmc (penningmeester) en Cora Jonkers (secretaris). Cora Jonkers maakt al 20 jaar deel uit van het bestuur van NESPEN, eerst als algemeen bestuurslid en later als secretaris. Daarnaast werkt zij 32 uur per week als diëtist in het voedingsteam AMC, Amsterdam. "De functie van NESPEN is het stimuleren van klinisch voedingson-

derzoek", vertelt zij. "Tijdens de NESPEN-sessie (onderdeel van de Digestive Disease Days, twee keer per jaar in Veldhoven), worden abstracts gepresenteerd door onderzoekers op het gebied van klinische voeding. Dat zijn vaak artsen, maar kunnen ook diëtisten zijn. Tijdens de voorjaarsbijeenkomsten wordt aansluitend een symposium georganiseerd waarvoor diëtisten die onderzoek doen worden uitgenodigd om hun onderzoek te presenteren. Ook wordt tijdens dat symposium een proefschriftprijs van 500 euro uitgereikt aan de onderzoeker met het beste proefschrift op het gebied van voeding. Deze onderzoeker sluit het symposium af met een praatje over zijn/haar onderzoek. Je moet de NESPEN abstract sessie en het symposium zien als een 'oefenplatform'. In de loop van de tijd zijn diëtisten beter gaan presenteren. Diëtisten zijn inmiddels ook steeds beter vertegenwoordigd op de ESPEN-congressen met posters en presentaties. Het zou leuk zijn als ze hun abstracts ook insturen voor NESPEN, zodat ze daar alvast hun verhaal kunnen oefenen. Bovendien maken ze dan kans om de abstract prijs te winnen waarmee ze gesponsord naar het eerstvolgende ESPEN congres kunnen gaan."

ESPEN-congres 2017

Met de voorbereidingen voor het ESPEN-congres dat in 2017 in Den Haag plaatsvond, is het bestuur al in 2013 gestart. Koen Joosten was de motor achter de financiële zaken en het 'Healthy Food Con-

*Bestuursleden NESPEN met in het midden
Andre Kuipers, gastspreker tijdens ESPEN 2017*

gress', dat de dag voorafgaand aan ESPEN plaatsvond. Het thema van deze dag was het belang van voeding in de babyfase en vroege jeugd om een gezonde toekomst op te bouwen. Het gastland van ESPEN kiest een thema voor ESPEN. Nederland koos voor 'nutrition meets innovation'. Sprekers kwamen zowel uit Nederland als andere landen. Het unieke aan dit Nederlandse congres was de opzet waarbij de deelnemers konden kiezen voor vier inhoudelijk routes betreffende acute ziekte, chronische ziekte, ouderen en kindergeneeskunde. Het programma was zodanig ingericht, dat iedereen in staat was zoveel mogelijk onderdelen op zijn eigen interessegebied te volgen.

"We hebben veel indruk gemaakt met de *nutritional assessment street*, waar mensen metingen van lichaamssamenstelling in de praktijk konden toepassen, zegt Cora. "Deze straat is door het Nutritional Assessment platform (NAP) georganiseerd. Het andere grote succes was de 'hands-on' sessie voor verpleegkundigen waar de verzorging van zowel de enterale als parenterale toegangswegen geoefend konden worden. Ik ben er trots op dat we dit congres in Nederland hebben kunnen organiseren. Er komt veel bij kijken, behalve inhoudelijke invulling van het programma, ook het sprekersdiner, de openingssessie, openingsreceptie en overleg over catering."

Voedingsonderzoek promoten

Op de vraag waarom NESPEN belangrijk is, antwoordt Geert Wanten: "De kennis omtrent voeding in de kliniek is vooral bij artsen op dit moment schrikbarend laag, terwijl het onderwerp zo belangrijk is. In veel opzichten is het ook helemaal niet zo ingewikkeld, wanneer je een aantal basisprincipes kent. Er is op het gebied van educatie nog veel werk te doen en met het geven van de eerste Life Long Learning (LLL) cursussen (onderwijsmodules van ESPEN) hebben we een begin gemaakt. Daarnaast is het van belang dat de beroepsgroep van diëtisten en voedingsverpleegkundigen in het ziekenhuis zich sterker gaat positioneren, ook op wetenschappelijk gebied. Voor veel zaken die we nu in de praktijk al doen, is nog te weinig bewijs. Daar moet verandering in komen. Daarin hebben we de afgelopen jaren geprobeerd een verandering te brengen, bijvoorbeeld door presentaties van diëtisten over hun onderzoek te faciliteren. En met resultaat denk ik, wanneer we kijken naar de kwaliteit van de presentaties en het onderzoek. Ook was het leuk om praktische nieuwigheden binnen het ESPEN congres te introduceren die nu doorgang vinden, zoals de *nutritional assessment street* en de *hands-on sessies* over sonde- en katheterzorg."

Het NESPEN-bestuur

Wat heeft NESPEN de bestuursleden gebracht? "Het heeft mij een groot netwerk gebracht van professionals met veel kennis van klinische voeding, oftewel veel kennis en kennis", aldus Cora. "Al ben ik zelf niet gepromoveerd, door alle bijscholingen die ik heb gevolgd kan ik mij goed handhaven tussen alle promovendi en hoogleraren. Ik ben heel praktisch en dat is, denk ik, de verbindende factor."

"Ik denk, dat we vooral als bestuur met Cora als rots in de branding en Koen een goede combinatie met een hoge gunfactor vormden",

vult Geert aan. "Je moet het in dit veld toch vooral van de samenwerking met diverse disciplines hebben, want alleen kom je nergens. Daardoor ook hebben we de organisatie van het Europese ESPEN congres in 2017 in Den Haag kunnen binnenhalen en uitvoeren; dat is een zeer leerzame, intensieve en leuke ervaring geweest. Het waren voor ons de 'Olympische Spelen', waarna het goed is om het stokje door te geven en anderen een kans te geven er hun eigen draai aan te geven."

Geert beaamt dat NESPEN leuk en leerzaam is, en je krijgt er een uitgebreid netwerk bij van mensen die in alle uithoeken van het veld werken, zowel nationaal als ook internationaal. "Wel is het groepje belangstellenden binnen de NVGE vanuit de artsengroep naar mijn idee veel te klein in verhouding tot het belang dat men zegt aan dit onderwerp te hechten. Daarin gaat nu verandering komen, omdat voeding een van de thema's binnen het nieuwe opleidingsplan Novum is. We hebben nu ook vanuit de beroepsvereniging NVMDL een taskforce-commissie opgericht met voeding als onderwerp. Een aantal pioniers uit diverse specialismen in dit veld, waaronder MDL-artsen en AIOS, hebben daarvoor al belangstelling getoond en we hebben de eerste verkennende bijeenkomsten gehad tijdens de recente Digestive Disease Days. Ik kijk ernaar uit hier met deze mensen iets moois van te maken."

Nieuw bestuur NESPEN

Dit jaar neemt het oude dagelijks bestuur afscheid, met uitzondering van Cora Jonkers, die nog een jaar aanblijft. Geert Wanten en Koen Joosten maken plaats voor Mireille Serlie, internist – endocrinoloog AMC, Amsterdam (voorzitter) en Joanne Olieman, kindardiëtist afdeling Kindergeneeskunde, Erasmus MC / Sophia Kinderziekenhuis, Rotterdam (penningmeester). Het After ESPEN dat altijd in het najaar wordt georganiseerd, zal met ingang van dit jaar worden gecombineerd met het Voedingscongres in Wageningen.

Toekomstbeeld

Vooruitkijkend zegt Geert: "Ik denk dat NESPEN in Nederland moet blijven werken aan het wervend vermogen binnen de diverse beroepsgroepen en dat we de samenwerking met de Europese moedervereniging ESPEN sterk moeten behouden en uitbreiden. NESPEN moet een podium blijven, vooral voor groepen, zoals diëtisten en voedingsverpleegkundigen, om onderzoek te promoten en te presenteren, zo mogelijk in internationaal verband. Daarnaast lijkt het me leuk om als MDL-arts vanuit mijn werkzaamheden voor de NVMDL commissie Voeding de samenwerking met NESPEN te zoeken en goed na te denken over de wetenschappelijke agenda: er is genoeg te doen!"

Majorie Former

Het 40-ste ESPEN-congres vindt plaats van
1-4 september 2018 in Madrid, Spanje.
Meer informatie: www.espen.org.